



Stedelijke  
Wmo-Adviesraad Amsterdam

Gemeente Amsterdam  
Wethouder E. van der Burg  
Postbus 202  
1000 AE AMSTERDAM

Amsterdam, 12 mei 2017

**Onderwerp: Actieplan Age Friendly City: reactie en advies Stedelijke Wmo-Adviesraad Amsterdam**

Geachte heer Van Der Burg,

Hierbij ontvangt u het advies van de Stedelijke Wmo-Adviesraad Amsterdam over het actieplan Age Friendly City.

Met vriendelijke groet,

G. Kusters,  
Voorzitter Stedelijke Wmo-Adviesraad Amsterdam

## **REACTIE STEDELIJKE WMO-ADVIESRAAD AMSTERDAM – AGE FRIENDLY CITY**

### **Ter inleiding**

Voor ons ligt het actieplan Age Friendly City, dat is opgesteld volgens de werkwijze van de Wereld Gezondheids-organisatie (WHO). De gemeente heeft veel informatie verzameld met en door ouderen over wat er in Amsterdam gebeurt en wat er ontbreekt op dit terrein.

De Stedelijke Wmo-Adviesraad Amsterdam hecht er aan een reactie te geven op dit omvangrijke plan.

In de eerste plaats spreken wij onze waardering uit voor de uitgangspunten van het beleid waarbij diverse beleidsterreinen een verbinding moeten aangaan om het welzijn van ouderen niet alleen te bevorderen, maar ook actief te stimuleren dat de voorwaarden waaronder dit kan plaatsvinden, verbeterd worden.

Volgens het plan wordt de mate waarin iemand prettig en gezond oud kan worden voor een belangrijk deel bepaald door de sociale omgeving (onder andere gezin, familie, vrienden), door woon-, leef- en werkomstandigheden en de toegang tot belangrijke middelen en diensten. Deze factoren beïnvloeden elkaar en vragen dus om een aanpak waarbij ze in samenhang worden beïnvloed. En om een benadering die aansluit bij de directe leefomgeving van mensen; toegesneden op de wijk, dichtbij huis en gebruik makend van de bestaande formele en informele zorg- en welzijnsstructuur. Deze uitgangspunten onderschrijven wij – in dit advies willen we benadrukken dat wij ons zorgen maken over de mate waarin dit ook werkelijk bereikt kan worden.

Wij maken ons zorgen over de realisatie van de genoemde samenhang tussen deze gebieden, temeer omdat de keuze hiervoor ingegeven lijkt door al ingezet beleid. Dit blijkt ook uit de 4 genoemde actielijnen in het plan. Wij benadrukken nogmaals dat wij een uitgebreide reactie geschreven hebben n.a.v. het actieplan dementie dat nu deel uitmaakt van het geheel.

In het onderstaande gaan wij nader in op het perspectief vanuit ouderen zoals wij dit zien en op de in het rapport beschreven domeinen en actielijnen.

### **1. Perspectief vanuit ouderen**

Perspectief vanuit ouderen lijkt in het actieplan voornamelijk te worden vertaald als: betrokkenheid van ouderen bij het ontwikkelen van een Age Friendly City. In de afgelopen verkenningsfase ging het er dan vooral om, bij ouderen op te halen welke wensen, behoeften en kansen zij zien om hun omgeving levensloop-bestendiger te maken.

Een kernwaarde van dit beleid moet in onze ogen zijn dat ouderen worden gestimuleerd en ondersteund bij het zolang mogelijk behouden van de eigen regie. Ouderen stellen dat zeer op prijs.

De huidige fase wordt aangeduid als actiefase. Perspectief vanuit de ouderen betekent in deze fase ons inziens: (samenhangende) doelen stellen vanuit de wensen en behoeften van ouderen.

Daarom benadrukken wij dat bij de uitvoering van het programma duidelijk moet worden, waarnaar we op weg zijn, waar knelpunten liggen, wat gewenst en nodig is, welke reactie adequaat is en welke partij deze actie moet ondernemen. Pas dan is er sprake van een doelgericht en samenhangend beleid.

Weliswaar worden er pilots in vier buurten gehouden, maar wij zouden graag zien dat deze per pilot worden gekoppeld aan concrete doelstellingen, die op termijn leiden tot implementatie en overdracht naar andere buurten.

## **2. Domeinen**

De WHO heeft acht domeinen geselecteerd om te checken hoe levensloopbestendig de stad is. Vrijwel alle activiteiten in het actieplan raken aan meerdere domeinen.

Naar onze mening is het dus zaak om de doelen zodanig te stellen, dat deze later niet in botsing komen met elkaar of er toe leiden dat er op de genoemde terreinen volslagen langs elkaar heen gewerkt worden.

Een zwak punt bij het kunnen realiseren van een samenhangend beleid is, dat de bestuurlijke verantwoordelijkheid niet eenduidig georganiseerd is. Er is een coördinerend wethouder aangewezen die de versnippering op het thema 'ouderen' moet tegengaan.

Als het om aansturing buiten de gemeentelijke diensten gaat, is echter de vakwethouder daarvoor de aangewezen persoon.

Wij zouden graag geconcretiseerd zien hoe deze verantwoordelijkheden uiteindelijk worden vertaald in bindende afspraken over het realiseren van de doelen in dit plan.

## **3. Enkele opmerkingen per domein**

### **3.1 Buitenruimte en bebouwing**

Wij pleiten ervoor om toegankelijkheid van de openbare ruimte als uitgangspunt te nemen bij alle beleid. Bij nog niet alle gebouwen (bijv. FOAM en diverse andere openbare gebouwen) is dit het geval. Toegankelijkheid is een zaak van alle Amsterdammers, en zeker ook van diegenen die gebouwen, winkels e.d. beheren.

Daarbij is het belangrijk om het fietsparkeerbeleid veel meer te handhaven, gezien de overvolle stoepen. Er is veel meer aandacht nodig voor obstakels die verhinderen dat mensen zich ongehinderd en veilig kunnen verplaatsen. Ook willen wij in dit kader onder uw aandacht brengen dat het erop lijkt dat zebrapaden en zeker zebrapaden met VRI steeds meer verwijderd lijken te worden.

#### ***Overige aandachtspunten:***

Afstemming verkeerslichten op minder snelle voetgangers, in dit kader pleiten we ook voor meer veiligheid bij oversteekplaatsen, meer rustpunten, goede straatverlichting en sneller onderhoud van gevaarlijke straatbekleding.

### **3.2 Vervoer**

Als ouderen zelfstandig moeten kunnen genieten van alle voorzieningen in Amsterdam, zijn wij van mening dat een toegankelijk en fijnmazig lijnennet door alle stadsdelen voor het openbaar vervoer en daarnaast aanvullend openbaar vervoer, van wezenlijk belang is. Ook de haltes moeten veilig, bereikbaar en toegankelijk zijn.

Wij zijn blij dat er nu wordt gewerkt aan verbetering van het doelgroepenvervoer. Ook zullen wij met belangstelling volgen hoe de ontwikkelingen met het aanvullend openbaar vervoer gaan.

### **3.3 Huisvesting**

Op het gebied van wonen schrijft u, dat de ontwikkelingen nauwlettend worden gevolgd en op knellende woonsituaties flexibel wordt ingespeeld. Het is al heel lang bekend dat er veel knellende woonsituaties zijn en dat er steeds meer bij komen.

Hoe denkt u daar concreet op in te spelen? Hoe staat het bijvoorbeeld met de afspraken met de woningcorporaties?

Dat ook veiligheid hier een belangrijk aspect is wordt terecht door u bevestigd door de aandacht voor brandveiligheid te benadrukken. Wij zouden hier ook de veiligheid in en om het huis aan toe willen voegen temeer omdat veel ongelukken in en om het huis gebeuren. U beschrijft dit ook verderop in het stuk, maar het lijkt ons een van de uitgangspunten bij wonen voor ouderen, dat hun woonomgeving zo veilig als mogelijk is. In dat kader is het ook belangrijk om vast te stellen, dat ook tijdelijke maatregelen op hun plaats kunnen zijn, juist geredeneerd vanuit de genoemde knelpunten.

### **3.4 Sociale participatie**

De culturele voorbeelden gaan erg uit van de hoger opgeleide, financieel draagkrachtige Amsterdammer. Voor de diversiteit onder de Amsterdamse ouderen is weinig aandacht. Er zijn toch ook wel prachtige initiatieven te bedenken voor de andere Amsterdammer?

Daarnaast willen wij er op aandringen dat u een relatie legt met het armoedebeleid van de gemeente Amsterdam. Uit onderzoek blijkt dat armoede een belangrijke factor is voor sociale uitsluiting en eenzaamheid.

### **3.5 Respect en sociale inclusie**

Het is toe te juichen dat het veilige fietsgedrag van ouderen bevorderd wordt. Er zou echter tegelijkertijd ingestoken moeten worden op veilig fietsgedrag van de Amsterdammers in het algemeen. Dat zou veel ongelukken met oudere fietsers voorkomen.

Natuurlijk zijn voeding en beperking ouderenmishandeling van belang en deze onderwerpen moeten dan ook steeds opnieuw onder de aandacht gebracht worden.

Wij denken dat de relatie van de onderwerpen in dit domein helderder moet worden verwoord in uw beleid.

### **3.6 Maatschappelijke participatie en werk**

We zouden graag zien dat ook bij dit onderwerp gerichte aandacht wordt besteed aan LHTB-ouderen, ouderen met een verstandelijke, psychiatrische, lichamelijke of zintuiglijke beperking en voor ouderen met een andere culturele achtergrond.

### **3.7 Communicatie en informatie**

We kijken uit naar het communicatieplan en hopen daarover ook mee te kunnen denken. Wij merken op dat het belangrijk is om rekening te houden met het feit dat momenteel 70% van de ouderen boven de 75 jaar nog geen gebruik maakt van de digitale media.

### **3.8 Maatschappelijke ondersteuning en zorg**

Dat deze 70% geen gebruik maakt een computer e.d. heeft ook consequenties voor hun omgang met bijvoorbeeld E-health, domotica en andere digitale dienstverlening.

### **Samenvatting:**

Wij zijn van mening dat er nog veel vragen moeten worden beantwoord en dat er meerdere aandachtspunten zijn voordat dit actieplan een realistisch integraal plan kan zijn.

Wij willen nogmaals benadrukken dat juist de samenhang tussen de verschillende onderdelen, eenduidige en samenhangende besluitvorming op bestuurlijk niveau en de benodigde daadkracht hiervoor belangrijk zijn.

Wij pleiten tevens voor meer aandacht voor culturele diversiteit en de samenhang met het armoedebeleid in Amsterdam te benoemen en uit te werken.

In onze ogen zou de aandacht voor passende woonruimte en gewoon en aanvullend openbaar vervoer prioriteit moeten hebben.

Wij bevelen aan om de woorden in het actieplan om te zetten in concrete acties, gekoppeld aan de, door u genoemde bedragen, die zijn opgenomen in de begroting van de diverse beleidsafdelingen.

*Amsterdam, 12 mei 2017*